

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Νόμος ΒΧΚΑ' περὶ γυμναστικῆς καὶ γυμναστικῶν καὶ διδασκαλίας καὶ σχολῶν ······

Νόμος ΒΧΚΒ' περὶ ἐργασίων συμβάσεως περὶ κατασκευῆς καὶ ἀκμηταλλιέρων τροχιοδρόμου ἐν Ηλάστραις ······ 2

(1) Περὶ γυμναστικῆς καὶ γυμναστικῶν καὶ διδασκαλίων αὐγόνων.

ΝΟΜΟΣ ΒΧΚΑ'

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΑΣΩΝ

Ψηφισθέντες δύο μορίων μετὰ τῆς Βούλης, ἀπερχόμενον καὶ διατάσσομεν·

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Γενικαὶ διατάξεις.

*Ἀρθρον 1.

Σχοπὸς τῆς γυμναστικῆς εἴνει ἡ ἀνάπτυξις τῶν σωμάτων καὶ ἡ ἐν ἄλλῃ διατήρησις τῶν φυσικῶν δυνάμεων, ἡ ἐν τῇ καρπερίᾳ ἔξις καὶ ἡ διὰ τὸν στρατιωτικὸν βίον προπαρτευὴ τῶν νέων.

*Ἀρθρον 2.

Ἡν τῇ γυμναστικῇ παίδευσις συντελεῖται ἐν τοῖς σχολείοις, δημοσίοις τε καὶ ιδιωτικοῖς, ἐν τῷ Πανεπιστημῷ καὶ τῇ Σχολῇ τῶν Βιομηχανῶν Τεχνῶν ἐν τοῖς διαρόμοντις γυμναστηρίοις τῶν ἀνὰ τὴν Ἐλλάδα λειτουργούμενον γυμναστικῶν καὶ ἀθλητικῶν σωματείων, ὑποθάλαττοι δὲ καὶ ἀναζωπυρεῖται διὰ τῶν γυμναστικῶν ἀγώνων τοπικῶν, Πανελλήνιων καὶ Οὐλυμπιακῶν.

*Ἀρθρον 3.

Τὸ Υπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐπικαιδεύσεως διαρρυθμίζει μὲν καὶ διεισθνεῖ τὴν ἐν τοῖς σχολείοις, ἐποτεύει δὲ καὶ ὑποστηρίζει τὴν ἐν τοῖς γυμναστηρίοις τῶν γυμναστικῶν καὶ ἀθλητικῶν σωματείων συντελουμένην γυμναστικὴν παιδείαν.

*Ἀρθρον 4.

Ἡ γυμναστικὴ εἰνέτει πᾶσι τοῖς σχολείοις τῆς δημοσίης καὶ μέσης ἐκπαίδευσεως τοῦ Κράτους δημοσίοις τε καὶ ιδιωτικοῖς ἐν τῶν πρωτεύοντων μαθημάτων.

*Ἀρθρον 5.

Μόνον εἰς τοὺς ἀνάπτυξης καὶ εἰς τοὺς ὁμολογουμένας πάσχοντας ἐξ ὄργανων νοσημάτων, ἐπιτεινομένων διὰ τῆς γυμναστικῆς, ἐπιτρέπεται νὰ μὴ μετέσχω τοῦ μαθημάτος ταύτης.

*Ἀρθρον 6.

Ἐν πᾶσι τοῖς σχολείοις, δημοσίοις τε καὶ ιδιωτικοῖς,

ἥτοι ἐν τοῖς δημοτικοῖς καὶ τοῖς σχολείοις τῆς μέσης ἐκπαίδευσεως ὄργανον καὶ θηλέων καὶ ἐν τοῖς Διδασκαλίαις διδέσκονται οἱ εἰς αὐτὸν φοιτῶντες τὴν γυμναστικὴν ἐπὶ τρεῖς τούλαχιστον καθ' ἕδροι μάζας ὥρας.

*Ἀρθρον 7.

“Ἄπαξ τοῦ μηνὸς τακτικῶς, ἐκτάκτως δέ, ὅταν ἀποφασίσθη ὑπὲρ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, οἱ μαθηταὶ πάντων τῶν σχολείων τοῦ Κράτους, δημοσίων τε καὶ ιδιωτικῶν, συνοւθενούμενον ὑπὲρ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου καὶ τῶν διδασκάλων αὐτοῦ, ἐπιχειροῦσι πεζοπορίας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μαρτράς.

*Ἀρθρον 8.

Εἰς πᾶν διδακτήριον τῆς δημοσίης καὶ μέσης ἐκπαίδευσεως προσαρτέται γυμναστήριον, ἰδρυόμενον καὶ συντηρούμενον ὑπὲρ τοῦ Κράτους.

“Οπου δὲν εἶνε διανοτὸν τὸ Κράτος νὰ ἴδρυσῃ έδα γυμναστήριον ἢ ἐφ' ὅστον αὐτὸν δὲν κέπτηται τοικύτα, ἐπιτρέπεται νὰ γυμνάζωνται οἱ μαθηταὶ εἰς τὰ γυμναστήρια τῶν ἐκπατσῆγχων γυμναστικῶν καὶ ιδιωτικῶν σωματείων.

Τὸ Κράτος παρέχει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰς τὰ μηνούμενά της σωματεῖα δωρέαν πάντα, τάκηγκακια κυνητὰ δργανα τῆς γυμναστικῆς καὶ αὐτὶ ἐνοικίον χορηγεῖ πρὸς αὐτὰ ἐπητίσιαν ἐπιγρήγορην τὸ δρόν τοῦ νὰ μὴ εἰσέρχωνται εἰς τὰ γυμναστήρια αὐτῶν ἄλλοι, καθ' ἓς ὥρας θὲ γυμνάζωνται οἱ μαθηταί.

*Ἀρθρον 9.

“Οπου τοῦτο διανοτὸν, διδέσκονται οἱ μαθηταὶ πάντων τῶν σχολείων τὴν καλυψόητην, οἱ δὲ μαθηταὶ τῶν ἀνώτερων τάξεων τῆς μέσης ἐκπαίδευσεως ἀσκοῦνται καὶ εἰς τὴν σκοτοβολήν καὶ κωπηλασίαν.

*Ἀρθρον 10.

‘Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Υπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐπικαιδεύσεως ἀναγράφονται κατ' ἔτος αἱ πρὸς διοργάνωσιν, ὑποτήρηξιν καὶ θελτίωσιν τῶν τῆς γυμναστικῆς ἀναγκαῖαι δαπάναι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

‘Ακαδημαϊκὸν Γυμναστήριον καὶ Σχολὴ Γυμναστῶν.

*Ἀρθρον 11.

Πρὸς τελειοπόίησιν τῶν φοιτητῶν τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου καὶ τῆς Σχολῆς τῶν Βιομηχανῶν Τεχνῶν ἐν τῇ γυμνα-

στική ιδρύεται θίνον Γυμναστηρίου' Ακαδημαϊκού καλούμενον.

*Αρθρον 12.

'Ἐν τῷ Ἀκαδημαϊκῷ Γυμναστηρίῳ διορίζεται εἰς διευθυντής ἐπὶ μηναῖον μισθῷ δραχμῶν διακοπών πεντήκοντα, τέσσαρες γυμνασταὶ καὶ εἰς διδόσκαλον τῆς ὀπλομαχητικῆς ἐπὶ μηναῖον μισθῷ ἕκατον πεντήκοντα δραχμῶν, εἰς ἐπιστάτης ἐπὶ μηναῖον μισθῷ δραχμῶν ἔξικοντα καὶ εἰς ὑποπρέπειαν τοῦ μηναῖον μισθῷ δραχμῶν τετταράκοντα.

Ο μισθὸς τοῦ Διευθυντοῦ, τῶν γυμναστῶν καὶ τοῦ διδόσκαλον τῆς ὀπλομαχητικῆς αὐξάνεται κατὰ πενταετίαν πρὸς δρ. 25, ἔως οὗ φθίσῃ ἐπὶ ἑκατόν μὲν εἰς δρ. 300, ἐπὶ τούτων δὲ εἰς δρ. 200 κατὰ μῆναν ἐν ὅλῳ.

*Αρθρον 13.

'Ἐν τῷ Ἀκαδημαϊκῷ Γυμναστηρίῳ διορίζεται καὶ εἰς ἱερός ἐπὶ μηναῖον μισθῷ δρ. 150, κατὰ προτίμησιν ὁ ἔχων πτυχίον γυμναστικῆς.

*Αρθρον 14.

'Ἡ γυμναστικὴ ἀνάγραφεται ἐν τοῖς γεννοῖς μαθήμασι, πρὸς ἡ ἑξακοσίων συνέταξεται κατὰ τὸν νεονιστικὸν γράμον τῆς ἑξετάσεως αὐτῶν, χωρὶς οἱ ἑξετάζοντες αὐτὸν νὰ λαμβάνωνται ἑξετάστρε.

Οι οἱ διοικηταὶ εἰν ἔχονται μετὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς φοιτήσεως των νὰ υποστῆσιν ἐν αὐτῇ καὶ μόνη ἑξετάσιν.

Οι τῆς Σχολῆς τῶν Βιοτεχνῶν Τεχνῶν ὑψίστανται τὴν ἀνατίτρων ἑξετάσιν μετὸν τοῦ δεύτερον ἔτος τῆς φοιτήσεως των.

*Αρθρον 15.

Οι φοιτηταὶ ἀσκοῦνται ἐν τῷ γυμναστικῷ καὶ τῷ ὀπλομαχητικῷ τρεῖς τούλαχιστον καθ' ἑδομάδα δραστικής.

*Αρθρον 16.

'Ἐτι Ἀθήναις ιδρύεται καὶ Σχολὴ Γυμναστῶν, ἐν ἡ μισθούσονται τὰ τῆς γυμναστικῆς καὶ ἀσκοῦνται ἐν αὐτῇ οἱ ὑποστάτες ἢ δὴ τὴν νεονιστικὸν ἐν τῷ Ἀκαδημαϊκῷ Γυμναστηρίῳ ἑξετάσιν καὶ διδόσκαλον διδόσκαλος τῆς γυμναστικῆς ἐν τοῖς σχολείοις τῆς μέτης ἀκαδημεύσεως, ἐν τοῖς γυμναστηρίοις τῶν ἑκατονταχοῦ γυμναστῶν καὶ ἀθλητικῶν συλλόγων, ἐν τῷ Ἀκαδημαϊκῷ Γυμναστηρίῳ, ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Γυμναστῶν, ἐν τοῖς Διδόσκαλοῖς τοῦ Κράτους καὶ τὸν ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς καὶ ναυτικαῖς σχολαῖς.

Οι ἑγγραφαῖς εἰν ἡ τῆρη ἡς ὁ λόγος, Σχολῆς ἀκαδημαϊκῆς δικαιωματικῆς ἑγγραφῆς ἐν πέντε δραχμῶν, εἰς πρετάτομενον δὲ κινητοῦ χρεοτῆρειον εἰποιλαμψίμονον ἐπὶ τοῦ μαθητηλογίου.

*Αρθρον 17.

'Ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Γυμναστῶν διδόσκαλοι καὶ παιδιοὶ θεωρητικῶν τε καὶ ἐργομονάων, ἡ ἀνόργανος καὶ ἐνόργανος γυμναστικὴ θεωρητικῶν τε καὶ ἐργομονάων ἐν τοῖς γυμναστηρίοις τῆς μέσης ἀκαδημεύσεως, πρὸς δὲ οἱ ἀθλητικαὶ ἑταῖροι, οἱ ὀπλομαχητικῆς καὶ κολυμβητικῆς, ἡ ἰστορίας καὶ διδόσκαλη τῆς γυμναστικῆς, διδόσφορα φύσιστα, ἑραρμοζόμενα εἰς τὰς διαρκόρους ἀσκήσεις ἐν χώρᾳ ηδονομάται, οἱ ἀναγκαῖαι εἰς τὴν γυμναστικὴν γνώσεις τῆς ἀνατομῆς, φυσιολογίας καὶ ὑγεινῆς καὶ τέλος τε περὶ κατασκευῆς, πτήσεως καὶ διατηρητῶν τῶν διαρκῶν κυνηγῶν καὶ μηχανημάτων.

Τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν διαρκοῦσσιν εἰς διετίαν, μεθ' ἡ οἱ φοιτηταὶ ὑπότανται γραττῶς καὶ προτροπῶς καὶ δι' ἀσκήσεων σωματικῶν καὶ ἐργομονάων εἴς τενος σχολείου τῆς μέσης ἀκαδημεύσεως τὰς ἐπὶ πτυχίῳ γυμναστοῦ ἑξετάσεις ἑνώπιον ἐπιτροπῆς, ἀπορθίζουμένης εἰς τοῦ τμηματάρχου τῆς ἀνωτέρας ἀκαδημεύσεως, ὡς προέδρου,

τοῦ τμηματάρχου τῆς μέσης ἀνωτέρας ἀντιτίθεται τοῦ κορυφήτορος τῆς Φιλοτορικῆς τοῦ Ιακωβαντίου Σχολῆς.

Οι εὐδοκίμως υπερτάμενοι τὰς ἀνωτέρας ἑξετάσεις λαμβάνουσιν ἐπὶ πεντάρχαγον χερτοστήν τοῦ πτυχίου, Νοτογραμμόν τον ὑπὸ τῆς ἑξεταστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς καὶ ἐπικυρώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Εὐπληστικῶν καὶ τῆς Δημοσίες Ἐκπαιδεύσεως.

*Αρθρον 18.

"Ὅτοι τῶν πτυχιούχων τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν διορίζονται διδόσκαλοι η καθηγηταὶ ἄλλων μαθημάτων ἐν τοῖς σχολείοις τῆς μέσης ἀκαδημεύσεως, δύναται ν' ἀναλέωνται τὴν διδόσκαλίαν τῆς γυμναστικῆς ἐπιτροπῆς μεθ' ὧν γινομένης ἡ μεταβολὴ δραχμῶν αὐτῶν μεθ' ὧν γινομένης ἡ μεταβολὴ δραχμῶν αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς εκδομάδα δραστικῆς.

*Αρθρον 19.

"Ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Γυμναστῶν διορίζονται εἰς Διευθυντής ἐπὶ μηναῖον μισθῷ δραχμῶν διακοπῶν πεντήκοντα, τρεῖς γυμνασταὶ καὶ εἰς διδόσκαλος; τῆς ὀπλομαχητικῆς ἐπὶ μηναῖον μισθῷ δραχμῶν εἰκατὸν πεντήκοντα εκατόστος, εἰς ἐπιστάτης ἐπὶ μηναῖον μισθῷ δραχμῶν ἔξικοντα καὶ εἰς ὑπερβήτης ἐπὶ μηναῖον μισθῷ δραχμῶν τετταράκοντα.

Ο μισθὸς τοῦ Διευθυντοῦ, τῶν γυμναστῶν καὶ τοῦ διδόσκαλον τῆς ὀπλομαχητικῆς αὐξάνεται κατὰ πενταετίαν πρὸς δρ. 25 δρ., ἐπὶ τελείων μὲν μέχρι 300, ἐπὶ τούτων δὲ μέχρι 200 δρ. κατὰ μῆναν ἐν ὅλῳ.

*Αρθρον 20.

"Ἐπὶ μηναῖον ἑπτακιντῷ δραχμῇ ἔκτον τὸν τεττάκοντα εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς γυμναστικῆς πατριαρχητικῆς ἐπὶ τῷ Πανεπιστημῷ η τὸν διευθυντὴ τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου η διδόσκαλία τῆς Ιστορίας καὶ διδόσκαλη τῆς γυμναστικῆς. Ἐπὶ μηναῖον ἑπτακιντῷ δραχμῶν πεντήκοντα εἰς τὸν τεττάκοντα εἰς τὸν Διδασκαλῶν Ἀθηναϊκῶν διδόσκαλον τὴν ὥραντος η διδόσκαλία διακρίσιον ἀσύρματων, πρὸς δὲ εἰς ἐν τῶν καθηγητῶν τῆς ἡ:α:ομητῆς η δισοιδολογίας η εἰς τινας τεττάκοντα εἰς τούτων, η εἰς τοὺς ἔχοντας καὶ πτυχιού γυμναστοῦ Ιστόρων ἀντιτίθεται εἰς μηναῖον ἑπτακιντῷ δραχμῷ η ἀμοιβῆς ἐδρ. ἐκατόντας κατὰ μῆναν η διδόσκαλία τῶν ἀναγκαίων εἰς τὴν γυμναστικὴν γράσσεων τῆς ἀνατομικῆς, τῆς φυσιολογίας καὶ τῆς ὑγεινῆς.

*Αρθρον 21.

Εἰς Διευθυντὰς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστηρίου καὶ τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν δύνανται νὰ προαγθῶσιν οἱ γυμνασταὶ τούτων μετὸ πενταετή εὐδόκιμον ὑπερτάσιον, κατὰ προτροπήν του οι συγγραφεῖς ἀξίων λόγου περὶ γυμναστικῆς πραγματειῶν καὶ οἱ κατοχοὶ ἔντος τινος γλώσσης, τῆς Γαλλικῆς η Γραικικῆς καὶ μετὸ προηγουμένων γυμνοδόθησιν τοῦ τετταράκοντα τῆς Ἐποκτημένως τοῦ πτυχίου τοῦ Εκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίες Ἐποκτημένως Ἐποκτημένως Συμβουλίου τῆς ἀνωτάτης ἀκαδημεύσεως, οὗτοντος ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μετέχει καὶ τὸ Πρύτανι, τοῦ Πανεπιστημίου.

*Αρθρον 22.

Γυμνασταὶ καὶ διδόσκαλοι τῆς ὀπλομαχητικῆς ἐν τῷ Ἀκαδημαϊκῷ Γυμναστηρίῳ καὶ τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν διορίζονται οἱ γυμνασταὶ τῶν σχολείων τῆς γραττῆς, εἰπειδεύσας μετὸ πενταετή εὐδόκιμον ὑπερτάσιον, οἱ ὄντες πτυχιούχοι τοῦ τετταράκοντα τῶν 1897—1899 καὶ τῆς συσταθησούμενης τῶν Σχολῆς Γυμναστῶν, κατ' ἀπολογίαν διαγωνισμού, καθορισθεῖσαν διά. B. διστάγματος.

*Αρθρον 23.

Οι γυμνασταὶ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστηρίου καὶ τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν δύνανται ν' ἀπολογίασσι διά. B. δικ-

τάγματος προσωρινῶν μὲν ἐπὶ ἑτοῖς, ὅταν ἐλεγχόσιν ἀκελλαῖς περὶ τὸ καθήκον αὐτῶν, ὁρισταῖς δὲ διὰ ἀνικανότητας ἡ ἀνυπίστατον διαγωγὴν κατέπροταν τοῦ οἰκείου διεύθυντο καὶ μετ' ἄποφθεσιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀνικανότητης ἐκπαιδεύετος.

*Ἀρθρον 24.

Οἱ Διευθυνταὶ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστηρίου καὶ τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν δύνανται: ὡς ἀπολυθάτην ὁρισταῖς διὰ ἀνικανότητας ἡ ἀνυπίστατον διαγωγὴν πεποιησθεῖσαν ἀπόφθεσιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀνικανότητης ἐκπαιδεύετος, οὐ μετέχει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ ὁ Πρύτανος τοῦ Πανεπιστημίου.

*Ἀρθρον 25.

*Οἱ Ἑπορυγός τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύετος δύνανται νά μὴ ἐκτελέσῃ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰ ἀρίθμητα 23 καὶ 24. 'Αλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύνανται εὗτοι 15 ἡμερῶν νὰ δημοσιεύσῃ ἐν τῇ Ἐργηθρῷ τῆς Κυβερνήσεως ὁμοίως μετὰ τῆς σχετικῆς ἀπόφασεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου καὶ θίσιν ηὐιολογηθέντων ἀπόφεσιν περὶ τῆς ἀρνητικηρίας του.

*Ἀρθρον 26.

(Οἱ ἀπιστάται καὶ ὑπήρχαντο τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστηρίου καὶ τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν διορίζονται καὶ ἀπόνται τὸν τοῦ Ἑπορυγοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύετος κατὰ πρότασιν τῶν οἰκείων Διευθυντῶν διορίζονται δὲ ἀφορητηράτας ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὑπαξιωματικοῖς, κατὰ προτίμησιν οἱ ἔγοντες καὶ γνώστες γυμναστικῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἐξετάσεις καὶ ἀγῶνες γυμναστικοῖς καὶ ἀθλητικοῖ.

*Ἀρθρον 27.

Αἱ ἐν τῇ γυμναστικῇ ἐπανόπαιδες ἔξετάσεις τῶν διασφόρων σχολείων τῆς τε δημοσιῆς καὶ τῆς μέσης ἐπικαθίδητος γίνονται τὰς τελευταῖς ἑδομαδαῖς τῆς Μεγάλης Τετσερκοστῆς ἐκάστοτε ἔτους.

Τὰ διαιρετά ταῦτα ἐκ τῶν ὕγολειών τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶν κατὰ τὰς ἔξετάσεις ταύτας διαγνωνίζονται ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ τὰς τρεῖς πρώτας τῆς Διακανιητίου ἑδομαδῶς ἥμέρας.

Τοιοῦτα διαγνωσιμοὶ γίνονται ταυτοχρόνως καὶ ἀλλοχροῦ τοῦ Κράτους, ὃντος ὑπάρχοντα πλείονα σχολεῖα, πρὸς δὲ κατεύληπτα εἰς τούτο γυμναστήρια.

*Ἀρθρον 28.

Αἱ ἐν τῇ γυμναστικῇ ἔξετάσεις γίνονται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ἐπιτροπῆς, διορίζομέντης ὑπὸ τοῦ Ἑπορυγοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύετος.

Ἐν αἷς κώνισις ἀπάντων μόνον σχολεῖα τῆς Δημοσικῆς ἐπικαθίδητος αἱ περὶ ὅλον ἔξετάσεις γίνονται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν οἰκείων ἑρευτικῶν ἐπιτροπῶν.

*Ἀρθρον 29.

*Ἐπὶ τοῦ διαγνωσιοῦ τῶν σχολείων ἐν τῇ γυμναστικῇ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Ἑπορυγοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ μὲν τῆς Ἀθηναῖς καὶ τὸν Πειραιᾶ ἐπιτροπὴν ἐξ ἀλλονοδικῶν, διὰ δὲ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύετος ἐπιτροπὴν ἐξ ἀλλονοδικῶν, διὰ δὲ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύετος τῶν Ὀλυμπιαστῶν 'Αγάνων' διὰ δὲ τὰς λοιπὰς πόλεις τοῦ Κράτους ἐν πέντε ἀλλονοδικῶν, διὰ τοὺς μὲν τρεῖς ὑποδικούς ὁ Ἑπορυγός, τοὺς δὲ δύο ὁ Σύνδεσμος τῶν Ἐλλήνων Γυμναστικῶν καὶ Ἀθηναϊκῶν σωματείων.

*Ἀρθρον 30.

Τῆς μὲν ἐν Ἀθηναῖς ἀλλονοδικοῖς ἐπιτροπῆς προεδρεύει ὁ Ἑπορυγός τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἢ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής

τοῦ, τῶν δὲ ἀλλονοδικοῖς Κράτους οἱ Νομάρχοις ἢ ἐλεῖψει εὔτροπον οἱ γυμναστικοί καὶ ἢ οἱ ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων.

*Ἀρθρον 31.

Τὰς τρεῖς τελευταῖς ἡμέρας ἐκάστης Διακανητίου ἑδομαδῶς τελοῦνται οἱ Πανελλήνιοι γυμναστικοί καὶ ἀθλητικοί ἀγῶνες ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ. Τούτων ἐπιτρέπεται νὰ μετάπτωσιν οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν, οἱ τοῦ ἀνυπίστατον γυμναστήριου καὶ οἱ ὄλιγοι τοῦ Ελληνικοῦ Γυμναστικοῦ καὶ Ἀθηναϊκῶν Σωματείων, τῶν ταχητούντων εἰς τὸν Σύνδεσμον τούτων.

Ἐπὶ τούτῳ κατεργάζεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν 'Ολυμπιαστῶν 'Αγάνων ἀλλονοδικοῖς ἐπιτροπῆς ἢ ἐνίκα μελῶν, ὡς τὰ πέντε πρακτορεῖς καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Σύνδεσμου τῶν Ελληνικῶν Γυμναστικῶν καὶ Ἀθηναϊκῶν Σωματείων.

*Ἀρθρον 32.

Τὰ ἀγωνίσματα ἐπέντεν, ὅστε δεν ὑπάρχουν αὐτόργραφα εἰς τὰς ἀθλητικὰς καὶ γυμναστικὰς ὅπου σκοπευτικὴ ἢ λεμβοδρομία, ἢ πλομαργαρητή, ἢ ἴπποδρομία καὶ τὰ τοιαύτα, ὑπάρχουνται εἰς τὴν μέριμναν τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν 'Ολυμπιαστῶν 'Αγάνων.

*Ἀρθρον 33.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν Πανελλήνιων ἀγώνων ἀποέμονται εἰς τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ τὰ οἰκεῖα ἐσαβεῖται εἰς τοὺς ἀριστεύεταντας κατ' οὗτούς καὶ τὸν διαγωνισμὸν τῶν σχολείων.

*Ἀρθρον 34.

Εἰς τοὺς ἀριστεύεταντας μαθητὰς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστηρίου καὶ τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς τῶν Γυμναστῶν καὶ 'Αθηναϊκῶν Σωματείων, πρὸς δὲ εἰς σχολεῖα, διασκηνύεται ἐν τῷ γυμναστικῷ διαγωνισμῷ, ἀπονομάνται διερεθεῖται τημητικά, εἰς δὲ τὰ γυμναστικὰ καὶ ἀθλητικὰ σωματεῖται, τὸ διαπρέψαντα διετὸν ἀγωνιστῶν αὐτῶν, σὺν τούτοις καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ συμβουλίου τοῦ Σύνδεσμου τῶν Ελληνικῶν Γυμναστικῶν καὶ 'Αθηναϊκῶν Σωματείων καὶ ἐπικούρια γραμματική πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν καὶ πόσις διελίταισιν τῶν κατὰ τὰ σωματεῖται αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἐπιτροπὴν 'Ολυμπιαστῶν 'Αγάνων.

*Ἀρθρον 35.

II. Ἐπιτροπὴ τῶν 'Ολυμπιαστῶν 'Αγάνων, ἔχουσα ἑδραν τὰς Ἀθηναῖς καὶ ὑπαγμένην ὑπὸ τὴν διεκδικούσαν τοῦ Ἑπορυγοῦ τῶν Ἐποτεοκῶν, ἀποτελεῖ θίσιν νομικὸν πρόσωπον καὶ ἔχει ιδίων σοργητῶν, ὁρισθησούντων διὰ Β. Διατάξης πλομαργαρητούς. Σύγκειται ἐξ δύο μελῶν, προσδεμούμενον ὑπὸ τῆς Α. Β. Γ. τοῦ Διαδόχου Κανονισταίνου, ὃν ἀπότοντας ἡ κωδικόμενον ἀναπλοροῦ εἰς τῶν λοιπῶν Βασιλοπαῖδεων ἢ καὶ ἐν τῶν ἀλλων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καθ' ὑπόδειξιν αὐτοῦ διορίζομενος διὰ Β. Δ. Τὰ μέλη της ἐπιτροπῆς διορίζονται διὰ Β. Δ. διετάγματος ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Α. Β. Γ. τοῦ Διαδόχου.

*Ἀρθρον 36.

Ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς διορίζεται διὰ Β. Δ. διετάξης ὁ γενικὸς γραμματεὺς καθ' ὑπόδειξιν τῆς Α. Β. Γ. τοῦ Διαδόχου καὶ ὁ ταρίσας αὐτῆς.

*Ἀρθρον 37.

III. Ἐπιτροπὴ τῶν 'Ολυμπιαστῶν 'Αγάνων ἔχουσα τὴν διεύθυνσιν καὶ διαχείρισιν τοῦ Ἐλλήνων Παναθηναϊκοῦ Σταδίου καὶ τῶν ἔργων τηρητικῶν τούτου, μεριμνῆς περὶ τῆς ἀνά τετρακοσίων ἔκπλοουσθήσεως τῶν 'Ολυμπιαστῶν 'Αγάνων, τῶν τελεσθέντων ἐτεῖ 1896.

*Αρθρον 38.

Καθ' ὃ ἔτος γίνονται οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες, προηγοῦνται τούτον οἱ Πανελλήνιοι ὡς προκρυπωτικοί.

*Αρθρον 39.

Τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων δύνανται νὰ μετέχωσι καὶ οἱ φίλοι πάντων τὸν θελητικὸν καὶ γυμναστικὸν Σωματείους τῆς ἀλλοδαπῆς.

*Αρθρον 40.

Ἡ Ἑπιτροπὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων συντάξει τὸν κανονισμὸν τοῦ Παναθηναϊκοῦ Σταδίου καὶ τὸν ἑσπερηφανῶν τούτων, διὰς κυροῦται διὰ Β. διατάξματος.

*Αρθρον 41.

Ἡ αὐτὴ Ἑπιτροπὴ συντάξει καὶ δημοσιεύει τὸν Ιανουάριον μῆνα ἐκάστου ἑπτὼν ἐν τῷ Ἐφηβεῖτῷ τῆς Κυβερνήσεως τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἑδόνων καὶ ἑδόνων τῆς διὰ τὸ ἡγουμένου καὶ τῶν προϋπολογισμῶν διὰ τὸ ἀρχόμενον ἔτος.

*Αρθρον 42.

Πόροι τῆς Ἑπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων εἰναὶ: α') Λί εἰσπράξεις ἐκ τῆς ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ τελέσεως τῶν ἑτηρίων Πανελλήνων ἀγώνων καὶ παντὸς ἀλλού ἀγώνους τελοφύρων ἐν αὐτῷ.

β') Λί εἰσπράξεις εἰς οινοκάκωσας τούτου ἐν Καλλιθέᾳ Σκοπευτηρίῳ καὶ τοῦ Νέα Φαλήρου Ποδηλατοδρομίου ἢ ἐξ ἄγωνος ἐν τοῖς ιδρύμασι πούτων, διανύστων τελεῖνται ἀπ' εὐθίες ὅποι τῆς Ἑπιτροπῆς.

γ') Λί εἰσπράξεις εἰς οινοκάκωσας ταλλων ἀγώνων τελοφύρων μένων ἀπ' εὐθίες μόνι μόντες αὐτῆς.

δ') Τὰς ἐιδίκων εἰστροφῶν, διωρεῶν ἢ ληροδοτημάτων εἰσπράξεις.

ε') Τὰ διά ίδιων νόμων ὑπὲρ αὐτῆς καθορίζουσαν καὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους ἀναγράφομενα ποσά.

*Αρθρον 43.

Ἡ Ἑπιτροπὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων παρέχει ἐν μὲν ἑδονίσματος τοῦ ἐκ τῶν Πανελλήνων σχώνων περισσεύματος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας χρέιν ὑποτροφίεως καὶ διαδόσεως τῆς σχολικῆς γυμναστικῆς, ἢ δὲ ἐπερόντες ἑδονίσματα τῶν Σύνδεσμον τῶν Ἐλληνικῶν Ἀθλητικῶν καὶ Γυμναστικῶν Σωματείων χάριν ὑποτροφίεως τοιωτῶν Σωματείων ἀξιών συνδρομῆς.

Ἐκ τοῦ διὰ τῶν εἰσπράξεων ἐκ τῶν ἀγώνων τῶν τελουρέων ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ ὑπὸ Σωματείων, ταπετούνων εἰς τὸν Σύνδεσμον τῶν Ἐλληνικῶν Ἀθλητικῶν καὶ Γυμναστικῶν Σωματείων καὶ τῇ ἐγκρίσει τούτου, ἀποδίδει εἰς αὐτοὺς τὸ ἥπιστον πρᾶς καθέλυτον τὸν ὑπὲντελένων γενούμενον δεσμανῶν.

Οἱ τοπικοὶ οὗτοι ἀγῶνες τῶν σωματείων δὲν ἐπιτρέπεται τὰ τελουρέων ὑπὲρ τούτων τρεῖς μῆνας πρὸ τῶν Πανελλήνων σύντετος τούτων τρεῖς μῆνας ματ' αὐτούς.

*Αρθρον 44.

Ἡ Ἑπιτροπὴ ἀναλογιζόμενη πόσοςς σὰς ἀναγκαῖς δαπάνης αἱ διὰ τὴν τέλειαν τῶν Πανελλήνων καὶ Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, διὰ τὴν πρὸς συντήρησην τοῦ Παναθηναϊκοῦ Σταδίου, τοῦ Σκοτεινοῦ τοῦ Ποδηλατοδρομίου καὶ παντὸς ἀλλού κτιρίου, ἰδρυμάτων ὑπὸ αὐτῆς ἢ διὰ διωρεῶν ἢ ληροδοτημάτων πρερχομένου εἰς αὐτήν, γ') διὰ τὴν πληρωμὴν παγκός μισθοῦ τῶν ὑπὸ αὐτῆς διορίζομένων καὶ εἰσιθόστως αὐτῶν ὑπερτερούντων καὶ πατεῖσθαι πατέντων, ἀπόρροστων εἰς τὴν εἰσίτων ἀγώνων, διὰ τὴν κυριοτάτων, καὶ τὴν προσωρινῆς τῶν εἰς αὐτήν ἀνατεθεύμενων ἀστήσεων.

Ἐν περιπτώσει δὲ συμμετοχῆς τῆς Ἐλλάδος εἰς ἀγῶνας διεθνεῖς, τελουρέων εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ὑποχρεούσται νὰ ἀναλάβῃ ἐκ τῶν ἑρώντων τὰς δαπάνας τῆς εἰς τὸ Ἑπαρχείον

ἀποτοτελῆς τῶν προκεκριμένων Ἐλλήνων ἀγῶνων τῶν ἀθλητῶν καὶ τῶν γυμναστῶν ἐξαιρεσμένων καὶ τῶν τοῦ καθ' εἰπεῖν αὐτῆς ἀπόφοιτων συνοδεύμενων αὐτούς.

*Αρθρον 45.

Οἱ Σύνδεσμοι τῶν Ἐλλητικῶν, ἀθλητικῶν καὶ γυμναστῶν συλλόγων ἀποστέλλουσι τὸν κατά τὰ Δρῦς 29, 31, 34 καὶ 43 δικασμάτων, ἵνα ὅσον οἱ ὑπὸ αὐτῶν ἐγκεκριμένοι καὶ ἀπὸ τούς μετέχοντας αὐτὸς ἐπειδεῖν τούτοις κανονισμοῖς τῶν ὧν ἔχουσι κύρος διεθνεῖς καὶ ἵνα ὅτι τὸ ίππο τοῦ συμβουλίου ἀλιτοῦ ἐκλεγόμενον προσδέστων ἀναγραφοῖται τούτοις.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Προσωρινοὶ διατάξεις

*Αρθρον 46.

Μέχρις ὅτου μαρφωδῶς γυμνασταὶ διὰ τῆς συνιδήσης τῆς παρόντα νόμου ἐμβοτημένης Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν διορίζονται γυμνασταὶ ἐν τοῖς σχολείοις, τῆς μέστης ἐκπαιδεύσεως, α') οἱ ἔγοντες ὑπερθετῆς ὑδάκουμον ὑπηρεσίαν ἐν τούτοις, β') οἱ διαγωνισθέντες εἰδομένως πρὸς τοῦτο ἐν ἑταῖροι 1893 καὶ γ') οἱ παρυπόνοι τῆς Γυμναστικῆς Σχολῆς τῆς λειτουργούσης ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ έτους 1897—99.

*Αρθρον 47.

Κατὰ τὰ δύο πρώτα ἡ τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν γίνονται δεκτοὶ ἐν ἐγγράφῳ ἐν αὐτῇ ἀπό τοὺς Πανεπιστημίους ἢ καὶ φοιτηταὶ αὐτοῦ μετὰ διετῆ τούτοις τούτοις φοίτησιν, κατὰ ἀπολογίαν εἰς τηρίων ἐξετάσεων, καθηρισθεομένων διὰ Β. διατάξματος. Δὲν πρέπει δῆλος νὰ ἔχουσιν οὗτοι ὑπερθετῆς τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας των.

*Αρθρον 48.

Διευθυντεὶς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστηρίου, ὡς κοι τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν, διορίζονται ἐν ἀρχῇ διὰ Β. διατάξματος ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἢ καὶ φοιτηταὶ αὐτοῦ μετὰ διετῆ τούτοις τούτοις φοίτησιν. Επικαπιδέντες οἱ ἔγοντες ὑπερτετῆς ὑπηρεσίαν ἐν τῇ γυμναστικῇ καὶ διδάξοντες τὴν προγνενεστέραις γυμναστικαῖς σχολαῖς.

*Αρθρον 49.

Γυμνασταὶ καὶ διδάσκαλοι τῆς ὑπολογιαγνητικῆς ἐν τῷ Ἀκαδημαϊκῷ Γυμναστηρίῳ καὶ τῇ Σχολῆ τῶν Γυμναστῶν διορίζονται ἐν ἀρχῇ διὰ Β. διατάξματος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Εκπαίδευσης τοῦ Επικαπιδέντες τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Δημοσίεως Επικαπιδέντες οἱ ἔγοντες ὑπερτετῆς ὑπηρεσίαν ἐν τῇ γυμναστικῇ καὶ διδάξοντες τὴν γυμναστικὴν εἰς αὐτῆς σχολαῖς τῆς μέστης ἐκπαίδευσεως.

*Αρθρον 50.

Οἱ γρόνοι τῆς προγνενεστέραις τοῦ παρόντος νόμου ὑπηρεσίας εἰς τὴν διεύθυνσιν ἢ ἐν τῇ θέτει γυμναστοῦ Σχολῆς Γυμναστικῆς, συνυπολογίζεται ἐν τῇ προμετρήσει τοῦ γρόνου πρὸς αὐτήν τοῦ μισθοῦ κατὰ τὰ πεντετελίαν ἐπὶ τῇ διεύθυνσι τῆς γυμναστικῆς σχολαῖς, καθηρισθεομένων διὰ Β. Δ. κατ' ἀπόφοιτον τοῦ Ὑπουργοῦ Συμβουλίου, ωὴ ὑπερβαίνοντος τὸ ποσὸν τῶν πεντετελίων δραχμῶν εἰς χρυσόν.

*Αρθρον 51.

Διὰ τὴν πρώτην πεντετελίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐπιτρέπεται νὰ μετακληθῇ εἰδικός γυμναστικός ἢ Ἐλεύθερος ἢ Γερμανίκος ή Σουηδός ὑπὸ τὸν τίτλον ἐπιθεωρητοῦ τῆς γυμναστικῆς καὶ ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ, καθηρισθεομένων διὰ Β. Δ. κατ' ἀπόφοιτον τοῦ Ὑπουργοῦ Συμβουλίου, ωὴ ὑπερβαίνοντος τὸ ποσὸν τῶν πεντετελίων δραχμῶν εἰς χρυσόν.

Οἱ ἐπιθεωρητοὶ οὗτοι σὺν τοῖς διλοις θὰ γινωσθοῦν περὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν διεισιτῶν τοῦ γυμναστικῶν τοῦ

Αλλαδημαίκον Γυμναστηρίου και τῆς Σχολῆς; τῶν Γυμναστῶν, πρὸς δὲ τῶν γυμναστῶν τῶν σχολείων τῆς μέσης ἐπαιδεύσεως. Ἐπὶ τῇ δέ της τοικύτη γυμνοδοτήσεως καὶ σκένη ἀλλής διατυπώσεως θέλει γίνονται καὶ μεταβοῦσι τὴν τῆς γυμναστικῆς ακλαδφ.

Άρθρον 52.

Κατὰ διετίου καὶ κατόπιν διαγνωτικοῦ ἀποτελέσσονται εἰς τὴν Εὐπερίαν πρὸς τελειοπόρουν δύο ἐκ τῶν γυμναστῶν. Τὰ περὶ τοῦ διαγνωτικοῦ καὶ τῆς ἀποδημίας θέλουσι κανονισθῆναι διὰ Β. διατάξαστο.

Άρθρον 53.

Διὰ Β. διατάγματον θέλει καθίστασθαι τὰ δικαιώματα καὶ καθίκουντα τοῖς ἑπτετραγοητοῖς τῆς γυμναστικῆς, τὰ κατὰ τὰ προγράμματα τῆς διδασκαλίας τῆς γυμναστικῆς κατὰ πάντας τὰς τάξεις πάντων τῶν σχολείων, τὰ περὶ τῆς γυμναστικῆς ὡς γεγονοῦ μαθήματος τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, τὰς διοργανώσεως τοῦ 'Αλκαδημαίκου Γυμναστηρίου καὶ τῆς Σχολῆς τῶν Γυμναστῶν, τὰ περὶ πεζοδρομῶν καὶ κοινωνικήτων καὶ κωπαλίστων, τὰ περὶ οποιῶν σχηματίσεως, τὰ περὶ τῆς ὑπερτερίας τῶν διδασκαλῶν καὶ καθηγητῶν τῆς μίστης ἐπικαθίστασθαι, ὡς γυμναστῶν, καὶ τῶν γυμναστῶν ἐν τοῖς σχολείοις τῆς μέσης ἐπαιδεύσεως, τὰ κατὰ τὰς ἔξτάσεις καὶ τοὺς σχύγνους καὶ τὰς σήρεις τοῦ 'Υπουργοῦ, εἰσὶ τῶν Ἑπιτερικοῦ πρὸς τὴν Ἑπιτροπήν τῶν Ὑπουργοῦντων 'Αγροτῶν, τοῦ αὐτοῦ 'Υπουργείου καὶ τοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίες Ἐκπαίδευσεως πρὸς τὸν Σύνδεσμον τῶν Ἐλληνικῶν, καὶ Γυμναστικῶν Σωματείων καὶ διὰ οὗτοῦ πρὸς τὰ τοιαῦτα Σωματεῖα, καὶ καθέλον πάντα τὰ διὰ τοῦ παρόντος; νόμου θεττακόρηνεν ἐν ταῖς λεπτομέρειαις αὐτῶν.

Άρθρον 54.

Καταργεῖται πᾶσα προτογομένη διάταξις, ἀντιθέτουσα πρὸς τὸν περόντα νόμον.

Ο παρὸν νόμος, φησοῦσθαι ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σύμμερον κυριωθεῖσι, δημοποιεύσθω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῶν ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Τατοῖῳ τῇ 10 Ιουλίου 1899.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαίδευσιος
ΤΥΠΟΥΡΓΟΣ
Γ. Ν. ΘΕΟΤΟΚΗΣ ΑΘ. ΒΥΤΛΕΙΣΙΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐίθη η μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.
Ἐν Αθήναις τῇ 12 Ιουλίου 1899.

Ο ἐπὶ τῆς Δημοσίου π.γ. 'Υπουργός
Ν. ΚΑΡΑΗΑΓΓΑΛΟΣ

Περὶ ἁγκρισίων οι μάρσιες περὶ κατασκευῆς καὶ τεκμηταλλήσεως τροχοδρόμουν ἐν Πάτραις

ΝΟΜΟΣ ΒΧΚΒ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α' ΒΑΣΙΛΕΥΤΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισμένοις διορθώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεργάσαμεν καὶ διετάσσομεν.

*Άρθρον μόνον.

Ἐγκρίνεται: ή ἐπομένην ἐξ ἀρ. 30 σύμβασις η συνομολογηθεῖσα ἐν Πάτραις τῇ 2 Μαρτίου 1898, μεταξὺ τοῦ δημάρχου Πατρέων καὶ ἐπιτροπῆς ἡ μελῶν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἀρ' ἐνδεικτοῦσαν τὴν παραγράφησιν, τοῦ διοργανώμενου τοῦ τροχοδρόμου τοῦ Πατρέων περιγράφειν, εἰς τὰ ὅπουτα ὑπάρχοντα σταθοῖ καὶ στάσεις τοῦ τιμονιού Πατρέων—Αθηνῶν—Πελοποννήσου πρὸς μεταφορὰν ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων καθ' ὅλον τὸν χόρον τῆς περιχώρησεως, ἀρ' ὅσον τὸ πλάτος τῶν δόδων ἐπιτέρπει τὴν τοποθεσίαν τοῦ τροχοδρόμου καὶ τὴν διεύσειν τοῦ κινητοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ, ἀνεύ πρακτολήσεως τῆς ἐλευθέρας κυκλοφορίας τῶν ἀμάξων. Περὶ τούτου ἀποφάσεται ὡς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν 'Υπουργός.

Βλάχαλη, διευθυντοῦ τῆς ἐν 'Αθήναις Γενικῆς ἑταῖρείας τῶν Εργοληψών, ἀρ' ἐτέρου, πρὸς κατασκευὴν καὶ ἐκπέτλευσην τροχοδρόμου ἐν Πάτραις.

Ο παρὸν νόμος, φησοῦσθαι ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σύμμερον κυριωθεῖσι, δημοποιεύσθω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῶν ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Τατοῖῳ τῇ 9 Ιουλίου 1899.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο ἐπὶ τῶν Εδωτερικῶν 'Υπουργός
Γ. Ν. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐίθη η μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Αθήναις τῇ 12 Ιουλίου 1899.

Ο ἐπὶ τῆς Δικαιοδόνης 'Υπουργός
Ν. ΚΑΡΑΠΑΥΛΟΣ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Περὶ κατασκευῆς καὶ ἐνμεταλλεύσεως τροχοδρόμου εν Πάτραις.

Μεταξὺ τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων, τοῦ κ. Θ. Κανακάρη οἰκοδέμαρχου Πατρέων, ἑνεργοῦντος διὰ δογκαρισμὸν τοῦ δήμου Πατρέων, δυνάμει τῆς ὑπὸ τρίτη 245 καὶ ἀπὸ 19 Οκτωβρίου πράξεως δυνάμοιον συμβουλίου Πατρέων, ἐγραΐστησθαι διὰ τῶν ὑπὸ ἄριθμ. 9517 καὶ 9937 ἀπορέσεων τῆς νομαρχίας Ἀχαΐας καὶ Πλαδίας, καὶ τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔργου διὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου διωρισμένης, ἀρ' ἐνδεικτοῦσαν τὴν κατασκευήν τοῦ τροχοδρόμου τοῦ Πατρέων, καὶ ἀρ' ἐτέρου :

1. Τοῦ κ. Ιωάννου Γ. Περιμαλόγλου, γενικοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐν Αθήναις ἰδρυμένης Τραπέζης Αθηνῶν, νομίμως ἀντιπροσωπεύοντος ταῦτην, καὶ

2. Τοῦ κ. Ν. Θ. Βλάχαλη, διευθυντοῦ καὶ νομίμου ἀντιπροσώπου τῆς ἐν Αθήναις ἐπίσης ἰδρυμένης Γενικῆς ἑταιρείας τῶν Ἐργοληψών.

Συνωμοσίης γέγοντον τὰ ἐξῆς ὑπὸ τὴν αἱρεσιν τῆς διὰ νόμου κυρώσεως τῆς συμβάσεως ἐγτὸς τῆς παρούσης η τῆς ἐπομένης συνόδου τῆς Βουλῆς.

Άρθρον 1.

Ο δῆμος Πατρέων παραχωρεῖ πρὸς τὰς εἰρημένας ἀνωνύμους ἑταιρίας, Τράπεζαν Αθηνῶν καὶ Γενικῆς ἑταιρείας τῶν Ἐργοληψών ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἑξήκοντα τῶν, ἀργόμενον ἀπὸ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως τῆς προκειμένης συμβάσεως τοῦ ἀποκειμονικοῦ δικαιώματα, δῶντος ἴδιας δαπανῶν ποιῶν κινδύνῳ ἐγκατεστήσθωσι τροχοδρόμον καὶ τοποθετήσωσι τὴν οἰδηπροτροχίαν καὶ τὴν ἐξαρτήσασθαι αὐτῆς ἐρ' ὀλῶν τῶν δῶν τῆς πόλεως Πατρέων δημοτικοῦ καὶ δημοτικῶν ὑπαρχουσῶν τε καὶ τυχόν ἐν τῷ μελλοντικοτελεσθησμένοντες ἐν τῷ πόλει καὶ ἐν τοῖς περιχώροις αὐτῆς, (συμπεριλαβόντομένων τῶν Ιτεών, ἀλλ' ἐξαιρούμενων τῶν λοιπῶν περιχώρων, εἰς τὰ ὅπουτα ὑπάρχοντα σταθοῖ καὶ στάσεις τοῦ τιμονιού Πατρέων—Αθηνῶν—Πελοποννήσου) πρὸς μεταφορὰν ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων καθ' ὅλον τὸν χόρον τῆς περιχώρησεως, τοῦ διόπτης τῶν δόδων ἐπιτέρπει τὴν τοποθεσίαν τοῦ τροχοδρόμου καὶ τὴν διεύσειν τοῦ κινητοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ, ἀνεύ πρακτολήσεως τῆς ἐλευθέρας κυκλοφορίας τῶν ἀμάξων. Περὶ τούτου ἀποφάσεται ὡς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν 'Υπουργός.

Άρθρον 2.

Ἐαν ἡ Κυβερνήσης παραχωρήσῃ ἀλλήν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν ἔχουσαν ἀφετηρίαν τὴν πόλιν τῶν Πατρέων καὶ διερχόμενη διὰ τῶν περιχώρων, οὐδεμίαν ἀπαίτησην ἀποδημιώσεως δύναται δύνανται τοις τοποθετήσοντας τοῦ τροχοδρόμου τὴν διεύσειν τοῦ κινητοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ, ἀνεύ πρακτολήσεως τῆς ἐλευθέρας κυκλοφορίας τῶν ἀμάξων. Περὶ τούτου ἀποφάσεται ὡς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν 'Υπουργός.

έννοιαί ται δύως ὅτι αἱ σιδηροδοσιμικαι αὐται γραμμαι δὲν θε
ἔγων τὸ δικαιώματα νέ εἴνπηρεται διδ τοπικῶν αὐτικόστοι
χῶν τοὺς επαθειόὺς τῶν περιγάρων, αἱ δέ εἴνπηρεται ὁ διὰ τῆς
παρούσης συμβάσεως ἐκχωρίωνες προχιδρόμος.

Άρθρον 3.

Τὸ κατεπημα τῆς ἔλεως, ή ἐκλογὴ τῆς κινητηρίου δυνά-
μεως καὶ λοιποὶ λεπτομέρειαι τῆς κατακευῆς ἀρίσταν τοὺς
τὴν διάκρισιν τῶν ἀνάδοχων, οἵτινες ὄφελουσι νὰ συμμορφω-
θῶσι πρὸς δὲν τὸν περόνος γίνεται ἐν τῷ μεγάλως
εὐρωπαϊκῆς πόλεσιν. Ή ἀπόστολος τῶν ράβδων ἔπειτα τού-
λαχιστον ἐν μέτρον μετέξει τῶν εὐτερερικῶν γειλέων τῶν
ράβδων αἱ ράβδοι περίστορας διευ νέγχων ή κοιλοτήτων
καὶ εἰς τρόπον δέπτε νὰ μη ἀλλοιωθῇ δὲν διατηρήτων
Ἐν περιπτώσει κατακευῆς διπλῆς γραμμῆς καὶ εἰς τὰς δια-
σταυρώντες, ή ἀπότοπες τὸν δύο γραμμῶν ἔπειτα τοικύτη,
δέπτε νὰ μένη γάρως πεντὸς Ο.μ..50 τούλαχιστον μεταξὺ¹
τῶν μαζιῶν ἔξεγότων σημείων τὸν προχειρούν ύλαικον.

Άρθρον 4.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν ὄχυράτων ἐν γένει ἀρίσται ἐπίστις εἰς
τὴν δρονιάδει τῶν ἀναδόχων, οἵτινες ὄφελουσι νὰ λαμβά-
νωται ὑπὸ διψήν τὰς ἀπατήσταις τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ νὰ
συμμορφωθῶσι πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ἐν Ἀθήναις, η πρὸς τὰ
τελευτῶν συστήματα σχέδια, τὰ ἐν χρήστε ἐν ταῖς με-
γαλειόρεις πόλεισι τῆς Εὐρώπης. Η μέγιστον πλάτος τοῦ
κιβωτίου τῶν ὄχυράτων καὶ τῶν μηχανῶν δὲν θέλει ὑπερ-
βαίνει τὰ 2μ.00 διὰ γραμμὴν 1μ.00. Τὸ μέγιστον δὲ πλά-
τος του προγκίου ὑλικοῦ μετά τῶν ἔγχων ἀυτοῦ, (κινητά-
κων, κιγκλίδων κλπ.) ἔπειτα 2μ.20.

Άρθρον 5.

Οἱ ἀνάδογοι δικαιούνται κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν νὰ προ-
ποιῶσι τὸν τρόπον τῆς ἔλεως καὶ δὲν θέλουν παραδέ-
γθῆ ἀλλοι τρόπον, η δημοσικὴ ἀρχὴ τοῖς παρέχει τὸ δι-
καίωμα νὰ τοποθετῶσι στόλους, κάλους καὶ σύμματα ἐνοε-
ρίως καὶ ὑπογέιως καθ' οἰονδόποτε θέλειν προτυπητέοις σύ-
στημάτων, ἔνοπλοις δύναις, δὲ τοῦτο πρέπει νὰ λειτουργήῃ διο-
λογισμένων καλλά ἐν τοῖς τῶν εὐρωπαϊκῶν μεγαλοπόλεων,
ὑποκρούνται δὲ οἱ ἀνάδογοι νὰ λέωνται πᾶν τὸ κατάλλη-
λον μέρον πρὸς ἀποργυγὴν παντὸς διαύμενου νὰ
προελθῇ ἐν τῷ συντηγματος τῆς ἔκαστρου ἡ νοτιογενής ἐγκά-
ττεστάσεως τῶν ἡλεκτρικῶν παλαιώνων, δὲ ἵνα ἔπονται ὑπεύ-
θυνοι, ὡς καὶ πρὸς ἀποργυγὴν ἐν γένει πάστης βλάβης. Όρεί-
λουνται ἐπίστις νὰ ἀποργυγῶσι πεπονιέσθαι μετά τῶν ὑπερ-
χόντων συμβολῶν καὶ πεπονιέσθαι δικαιοποιητὸν δύο γραμμάς.
η διπλούτημα.

Άρθρον 6.

Οἱ ἀνάδογοι δικαιούνται νὰ τοποθετήσωται τὰς σιδηρο-
τροχίας καὶ τὰ ἐκστρημάτα αὐτῶν εἰς πάσας τὰς ὅδους
τῆς πόλεως καὶ τῶν περιγάρων δημοσιέως καὶ δημοσιεύσεως
καθ' διον τὸν χρόνον τῆς περιχωρήσεως, συμφώνως πρὸς
τὰ ἐν τῷ διεύθυντι 1 διαληράθεντα. Αναλαμβάνουσι δύνα-
την ὑποχρέων διπλῶν ἴντος δέκα καὶ δικτὸν μηνῶν ἀπὸ τῆς
διὰ νόμου κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐγκαταστή-
σωται τούλαχιστον τὰς ἀκολούθους δύο γραμμάς.

α' Ἐπὶ τῆς δύον 'Αγίου 'Ανδρέου, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς
'Αγγλικῆς' Εκκλησίας καὶ λήγουσαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ 'Αγίου
'Ανδρέου' καὶ

β' Ἐπέρσων ἀρχομένην ἀπὸ σημείου τῆς δύον 'Αγίου
'Ανδρέου, διατηρούμενου ὑπὸ τῶν 'Αναδόχων, ἄγουσαν δὲ διὰ
τῆς δύον 'Ανεξαρτήσεως πρὸς τὴν πλατεῖαν Γεωργίου,
ὑπογμένην ἐμπροσθετοῦ δημοτικοῦ θέατρου καὶ τοῦ παλαιοῦ
δημοτικοῦ καταστήματος καὶ διὰ τῆς δύον Κορίνθου κατα-
λήγουσαν εἰς τὴν ὁδὸν Καλαβρύτων, ἐκεῖθεν δὲ πάλιν διὰ

τῶν ὁδῶν 'Αγ. Γεωργίου, Γερμανοῦ, 'Αγ. Λαζάρου καὶ Κα-
λαβρύτων, φθάνουσαν μέχρι τοῦ ναοῦ τοῦ 'Αγ. Αθανασίου.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν η δημοσικὴ ἀρχὴ θέλει νομίσει
πεποιησαν τὴν ἀνάγκην τῆς κατασκευῆς πλὴν τῶν ἀνατέρω
καὶ ἀλλοι γραμμῶν εἰν τῇ πόλει η ἓν τοῖς περιγάρων,
ἥτοι εἰ ταῖς ἔξοχας, πρὶν η ὁ ανάδογοι χρήσται ποιούμε-
νοι τοῦ προνούσιον τῶν κατακευάστων αὐτὰς δὲ ίδιας προ-
σθούσιας, η δημοσικὴ ἀρχὴ εἰδοποιεῖ περὶ τούτου ἐγγρά-
φως τοὺς ἀναδόχους, οἵτινες ἐντὸς προθεμάτων ἐντὸς ἔτους
ἐπὸ τῆς γωνιοποίησεως δρέλουσι νὰ δηλώσωσιν ἐντὸν ἀνα-
δέκινωνται ὑπὸ τοῦ δρους τῆς παρούσης Συμβάσεων τὴν
κατασκευήν καὶ τῶν νέων πούτων γραμμῶν, ὃν η δημοπρα-
γίας ιδίωτων θέτει θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστευθῇ η κατα-
σκευή. Εν περιπτώσεις ἀποδοχῆς αἱ γραμμαι αὐτοῖς θεται τὰς κατα-
σκευασθῶται τὸ δραμβύτον ἐντὸς δημιας, περιθωύσης τῆς
προθεμάτων τῆς δηλώσεως, η δημοσικὴ ἀρχὴ εἶναι εἰλεύθερη
νὰ διαπραγματευθῇ μετ' οἰονδήστο τρίτου τῆς κατασκευῆς
καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν νέων πούτων γραμμῶν, ἀλλ' ὑπὸ²
ὅρους οὐχὶ πρέσσονται τῶν τούτων παρούσης Συμβάσεων ὑπὲρ
αὐτοῦ.

Άρθρον 7.

Αἱ γραμμαι καὶ τὰ ἐξαρχήματα αὐτῶν κατασκευασθή-
σονται συμφώνων πρὸς τὰ εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν εἰς δι-
πλούν οὐπολιθητικῶν σημείων συγδίεις τῆς κατασκευῆς, τὰ ὅποια
θὰ ἐγρίνωνται ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου τῶν 'Επωτερικῶν. Τὰ
ἐξαρχήματα τῆς γραμμῆς, καταστήματα κ. λ. π. κατα-
σκευασθῶσανται εἰς γδρῷ ἐγκριθεῖσμενον ὑπὸ τῆς δημοσι-
κῆς ἀρχῆς, οὐδεμίων δύνας ἔχει εισθεῖ ὑποχρέωσιν νὰ προκα-
χωρῇ πούτων. Εν περιπτώσει διερωνίας περὶ τὴν ἐκλο-
γὴν καταλήγουσαν θέσεως μεταξὺ τῶν ἀναδόχων καὶ τῆς δη-
μοτικῆς ἀρχῆς ἀποράντεται ὁριστικῶς ὁ 'Υπουργὸς τῶν
Επωτερικῶν.

Άρθρον 8.

Κατὰ τὴν λέξιν τῆς προχωρήσεως αἱ γραμμαι, ὡς καὶ
τὰ κατασκευασθῶνται κτίρια καὶ πάντα τὰ ἐξαρχήματα,
ἀργοτελέστατα κ.λ. ὡς καὶ σταθεραὶ μηραναι καὶ τὰ μηχανή-
ματα διὰ τὴν ἐλεύθερην διοίκησιν τοῦ δημοτοῦ, έπειτα
έπειτα τοῦ δημοτοῦ πάντα πληρωμῆς. 'Οσον
ἀργότερον τὸ προτίχοιον μέλισσαν, ο δημος ἐπισυρλαστεῖ ἐκεῖθε
τὸ δημιούρων νὰ ἐξαρχηθῇ τοῦτο η μέρος τούτου οὐ διεκπε-
ρισται πράξαντος οὐδενόν, διὰ τοῦτο πάντα πληρωμῆς
προστίθεται πάντα πληρωμῆς, η δημοσιεύση τοῦτο οὐ διεκπε-
ρισται πράξαντος οὐδενόν, καρίς δύνας νὰ είναι εἰς τοῦτο ὑπό-
γραφεις.

Άρθρον 9.

Καθ' διην τὴν διάρκειαν τῆς παραχωρήσεως η γραμμαι
καὶ τὸ ὄλιγον τὸ matériel θέλουσι εἶναι εἰς ταῖς ἀρχῆς πρὸς
λειτουργίαν καταστάσει. Οἱ ἀνάδογοι θέλουσι συντηρεῖ καθ'
δηλωνται τὸν διάρκειαν τῆς παραχωρήσεως τὸ κατάστρωμα τῶν
ὁδῶν ἐπὶ πλάτους 0..50 πλατεώνεων ἐπάντης ράβδου τῆς
γραμμῆς, ηδὲν η ἔλεις γίνεται δι' ἐπων. Τὸ πλάτος τοῦτο
περιορίζεται εἰς 0..μ. 30, ἐπ' ἣν ἡ ἔλεις ἐπειταὶ τοῦτο δι' ἐπω-
νούσων. Επίστης καθ' δηλων τὴν διάρκειαν τῆς παρα-
χωρήσεως η ἐκμετάλλευσις θέλει διατελεῖ ὑπὸ τὸν διελεγον
τῶν μηχανῶν τῆς Κυβερνήσεως.

Άρθρον 10.

Οὐδέποτε ἔπειται ἀναγκαῖον, οἱ ἀνάδογοι θέτειν τὸ δι-
καιώματα νὰ διεκπώπωνται τὴν δημοσιεύσην πούτων συγκοινωνίαν πρὸς
τοποθετήσεις καὶ επιδιορθώσεις ὑπὸ τὸν δρου τὸν συμμορφῶν-
ται αιστηρῶν πρὸς τὰς δημοσιεύσεις καὶ ἀστονομικὰς διατά-
ζεις. Η ἀποτέλεσμα διαπούσιαν ἔγειραν δημοσιεύσεις τάξεις η ἀστονομικά
ηθελει κρίνει ἀναγκαῖον νὰ διατάξωσιν τὰς δημοσιεύσεις προτοτιμῶν τὴν κυκλο-
φορίαν τῶν μηχανῶν τῆς Κυβερνήσεως.

ἐπὶ τῶν ὁδῶν ἡ ὑπὸ κατάκε, ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως, τοῦ δήμου, ἡ Ἰδιωτῶν ἔχοντων τὴν ἀδειαν τῶν χρήσι, ἡ κυκλοφορία θὰ διακοπήται προσωρινῶν. Η ἀστωνύμια θὰ διατάξῃ ὅπως εἰς ἐργασίαν αὐτοὶ έκπλεσθῶν ὅσον οἶσθε τε ταχύτερον.

Άρθρον 11.

Οἱ ἄνδροι οἱ ὑποχρεούνται ἀδειαῖς ὀπαίχαις νῦν ἱστικευτῶν καὶ ἵπαναφέρουσιν εἰς τὴν προτέρων αὐτῶν κατάστασιν τὰς ὁδούς, ἐφ' ὃν ἐξετέλεσαν ἐργασίας κάρπαν τοῦ ποιοθετήσεως ἡ ἱστικευτής τῶν γραμμῶν τοῦ τροχολόδου καὶ ὄφειλον νῦν λάβωντα τὰ κατάλληλα μέτρα, ὅπως μὴ παρκαλήσουται ή κανονικὴ ροή τῶν ὁδῶν καὶ νῦν ἱπαναφέρουσιν εἰς καλήν κατάστασιν τὰς ὁδούς τῶν ἐργασιῶν τῶν διακοπούμενάς διοχετεύεις ὑδάτων, ἀεριώδωτος καὶ ἐν γένει πάσῃ ὑπαρχούσῃς ἐγκαταστάσεως.

Άρθρον 12.

Οἱ ἄνδροι οἱ ἕσονται ὑπεύθυνοι ἀσένωνται τοῦ δήμου, τοῦ Κράτους καὶ τῶν τριῶν διὰ τὰς προεργασίανες Ἐλάδων ἡ ἐνδεχόμενα περιστατικὰ ἐξ ἀμέσου αἰτίας τῶν ἐργασιῶν τῶν, ἐπὶ τε τῆς δημοτικῆς καὶ δημοτικῆς ὁδοῦ καὶ τῶν κτησίων τοῦ Κράτους καὶ τοῦ δήμου. Η ἀνέῳξις γενναῖκαν εἰς τὰς ὁδούς πρὸς τοποθετήσιν τῶν γραμμῶν δέον νῦν ἐκτεληταὶ μεθ' ὅλης τῆς διανοτητῆς τοῦ δημάρχου.

Άρθρον 13.

Οἱ ἄνδροι οἱ δύνανται νῦν θέωσιν εἰς κυκλοφορίαν ἀμάξιας μὲν δύο εἰδίνων θέσεις; ἐπικεκτῶν. Ή μεταχορίζει τῶν ἐπορυμάτων καὶ τῶν απηρτῶν, ἀρίσταις ὀλαῖς εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐπικείμενης καὶ οἱ ὄροι τῆς μεταχορίας κανονικήσθονται ὑπὸ τοῦ ἑπτατέτην 'Ἐπωτερικῶν 'Πουργοῦ.

Άρθρον 14.

Οἱ ἄνδροι οἱ ὀφείλουν νῦν θέωσιν εἰς κυκλοφορίαν τούλαχιστον ἐξ συρμάδων τὴν ἡγεμονίαν καὶ περισσοτέρους, ἐάν νῦντος τῶν ταξιδεύοντων ἀπατεῖται τοῦτο, τῶν δρούολογιῶν ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Δημάρχου.

Άρθρον 15.

Οἱ ἄνδροι οἱ ὑποχρεούνται νῦν ἔχων τὸ ἀπαιτούμενον προχειρίδιον ὑλικὸν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 14ου ἀνακαρδεομένων ὑπόρεωσαν.

Άρθρον 16.

Η ὑπερεσία θὰ γίνεται κατὰ μὲν τὸ θέρος ἀπὸ τῆς πέμπτης πρωινῆς δρασίας μέχρι τῆς ἐνδικάστης ἐπερινής, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα ἀπὸ τῆς ἐδρμῆς πρωινῆς μέχρι τῆς δευτέρης ἐπερινής, ἐάν δὲ δῆμος ἀπαιτεῖται τοῦτο. Η μεγίστη ταχύτης τῶν ἀμάξων τοῦ συρμῶν δὲν πρέπει νῦν ὑπερβάντη 12 γιλιόμετρα καθ' ὅραν ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ εἰς τὰ μέρη ἐνθα δὲ κυκλοφορία τῶν πέδων καὶ τῶν ὀμάξων εἶναι μεγάλη, 20 δὲ γιλιόμετρα ἐπτὸς τῆς πόλεως.

Άρθρον 17.

Η τιμὴ τοῦ ταξεδίου κατὰ τὰς ἀναχερομένας ἐν τῷ ἀρθρῷ 16 δρασία δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 15 λεπτά κατὰ χιλιόμετρον διὰ τὸ πρῶτον χιλιόμετρον, καὶ 10 λεπτά κατὰ χιλιόμετρον δὲ ἀκέστον ἀκόλουθον χιλιόμετρον. Αἱ στάσεις διστάσονται ὑπὸ τοῦ δημού, ἀκούμενής τῆς ἐπερινής, καὶ θὰ ἐγκρίνωνται νῦν ὑπὸ τοῦ δημού τῶν 'Ἐπωτερικῶν 'Πουργοῦ. Εάν ὑπάρχωνται διακενημέναι θέσεις, τότε ἐπιτρέπεται νῦν εἰσπράτωνται 5 λεπτά ἐπὶ πλέον κατὰ χιλιόμετρον.

Άρθρον 18.

Ἐπιταμείει τῶν ἐργολάθων συνταχθήσεται διατάξις τῶν ταξεδίων, ηγίας θέλει τοιχοκολληθῆναι ἐπὶ τὰς ἀμάξεις. Η διατάξις αὕτη μετὰ τὴν ἐγκρίσιν τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς θέτεται ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς ταξεδιώτας. Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ ἐν στολῇ καὶ οἱ στρατιῶται ἐν στολῇ θὰ

πληρώνονται τὸ ἥμισυ. Παιδία μικρότερα τῶν 4 ἔτῶν φέρονται εἰς τῶν γονέων μεταφέρονται ἀμφιθι, πά μέχρι δεκά 10· ἐπὸν πληρώνονται τὸ ἥμισυ τῶν κοινώτερων. Αμφιθι μεταφέρονται οἱ μηχανικοὶ τῆς Κυθερήσεως καὶ τοῦ δήμου καὶ οἱ ἀστυμάλικες ἐν ὑπερεσίᾳ, δὲν δύνανται ὅμως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νῦν εύστοκωνται πιλεότεροι τῶν δύο ἀστυμάλιαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀμάξης. Διὰ πᾶν ιλλήρα τῶν 5 λεπτῶν πληρόνονται τὰ 5 λεπτά ἀλέρεσι.

Άρθρον 19.

Απαγορεύεται εἰς τὴν ἐπαρείαν ἐπὶ ποιητικού 500 τούλαχιστον δραχμῶν νῦν συνάπτῃ ἀνεψιανή τῆς συνταχθεῖσες τοῦ δήμου συρμάδων μετὰ διοικητῶν ἡ οἰωνήσηστε ἐργολάθων διὰ τὸν μεταχορίαν πραγμάτων ἡ ἐπιβατῶν, ἐπὸν ἐν τῇ συμβίσσει ταύτη δὲν συμπεριλαμβάνονται πάντες οἱ άλλοι διοικηταί τοῦ δημοτικού συμβούλου. Τῆς μεταβίβλησεως ταύτης πραγμάτων προθετοῦσι θείας, ὅτι ἐκπολεμούνται τοῦ δημοτικού συμβούλου, οἱ δικαιώματα τῶν ἀναδόχων ὑπερέχεται εἰς πάτας τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν, οἵτινες ἀπαλλάσσονται τότε πάστος πρὸς τοῦ δημοτικού εὐθύνης. 'Αλλ' ἡ ἐγκύρωτος προτείται τὸ ποτὸν τοῦ δημοτικού συμβούλου, μέχρις οἱ συμφώνους τῷ ἀρθρῷ 24ῷ τῆς προσόντος πιστοποιήθη ὅτι ἐξετελέσθωσαν ἐργα τὴν ἐγκύρωτον προθετοῦσι θείας διπλασίας ἀξίας, ηγίας ἀξίας θέλει ἐπιτημῆθη ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς διορισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ηδὲ μόλις θὰ ἀποτελῇ καὶ ὁ νομοθητικός 'Ἀχείας καὶ 'Ηλιδός. Η συσταθητούμενή Ἐπιτροπή θὰ ἔχῃ ἀδρανὴν ἐν Ελλάδε καὶ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς διαστήθησεται ὑπὸ τὴν Ἐπιτροπήν καὶ δημοσιεύσηται συμφώνων πρὸς τὸ ἀρθρον 37 τοῦ 'Εμπορικοῦ Κώδικος.

Άρθρον 21.

Οἱ ἄνδροι οἱ ἔχουσι τὸ δικαιώματα ὅπως εἰς οἰωνήσητε στηριζήσαν τῆς παραχρήσεως μεταβίβλησαν τὰ ἐκ ταύτης δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν εἰς ἐπαρείαν ὑριτακμήνης ηδη ἡ συσταθητούμενη, τὸ δὲ ἀξιόχρωμον τοῦ δημότη γονίαν πρίν τοῦ δημοτικού συμβούλου. Τῆς μεταβίβλησεως ταύτης πραγμάτων προθετοῦσι θείας ὅτι ἐκπολεμούνται τοῦ δημοτικού συμβούλου, οἱ δικαιώματα αὐτῶν, οἵτινες ἀπαλλάσσονται τότε πάστος προθετοῦσι θείας διπλασίας ἀξίας, ηγίας ἀξίας θέλει ἐπιτημῆθη ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς διορισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβούλου, ηδὲ μόλις θὰ ἀποτελῇ καὶ ὁ νομοθητικός 'Ἀχείας καὶ 'Ηλιδός. Η συσταθητούμενή Ἐπιτροπή θὰ ἔχῃ ἀδρανὴν ἐν Ελλάδε καὶ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς διαστήθησεται ὑπὸ τὴν Ἐπιτροπήν καὶ δημοσιεύσηται συμφώνων πρὸς τὸ ἀρθρον 37 τοῦ 'Εμπορικοῦ Κώδικος.

Άρθρον 22.

Οἱ ἄνδροι οἱ ἀπολαμβάνουσι πλήρους ἀπέλεισις ἀπὸ παντὸς τελωνικοῦ, δημοτικοῦ καὶ λιμενικοῦ δικαιώματος δὲ διά τὰς μηχανάδας, ἀμάξεις, ἔπους, σιδηρᾶς ράβδους καὶ ἐν γένει δὲ διὰ τὰ ὄλητα τὰ ἀνακειμένα ταῦτα εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Τροχολόδου, μετὰ δὲ τὴν εἰς κοινὴν χρήσιν παράδοσιν καὶ διεργάσιν τῆς ἀκεταλλαγέων προσώπων καὶ διεργάσιν τῶν υλικῶν. Μόνον οἱ γιανινθρακες θὰ πληρώνονται δημοτικοῖς φόροι.

Άρθρον 23.

Η παρούσα σύμβολος δὲν ὑπόστειται εἰς τέλος χαρτοσπίλιου, ἀλλ' ὑποβληθήσεται διὰ τὸν κυρώσαντος αὐτὴν νόμου εἰς τὸ δι' ἀπλᾶς αυθολαμιογραφίας πράξεις πενταδραχμούν τέλος. Εἳναι η Βουλὴ δὲν ἐγκρίνει νῦν κυρώση τὸν δρόν τοῦ στολῆ, η σύμβολος θεωρεῖται ἀλιτρός καὶ ἀμφότερα τὰ μέρη ἀπαλλάσσονται τῶν κυρώσεων. Αἴρεται τὸν προχειρίδιον ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβούλου.

Άρθρον 24.

Αόγῳ ἐγγυήσεως διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐπιπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν οἱ ἄνδροι οἱ κατέθεσαν παρὰ τῷ ἐνταῦθα

ύποκαταστήματι τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν εἰς μετρητὴ δραχμὰ 50000 κατὰ τὴν ἀπὸ 19 Ὁκτωβρίου π.ξ. ἔγγραφον διεῖσδιστον τοῦ φημένου ὑποκαταστήματος. Η ἐγγύησις αὐτῆς ἐπιστραφῆσται εἴς τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν, ἥπερ ὡς πιστοποιηθῆ ὑπὸ τοῦ νομουταχειοῦ Ἀρχεῖος καὶ Ἡλίδος καὶ τῶν δύναμειν τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς διορισθετέλεντος ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, προσταλουμένων ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς αἵτητες τῶν ἀναδόχων, ὅτι ἐξετελέσθησαν ηδη ὑπὸ τούτων ἔργα καὶ ἐγένοντο προμήθειαι ἀξέιδες διπλασίεις τοῦ ποσοῦ τῆς ἐγγυήσεως. Ἐάν δῆμος οἱ ἀναδόχοι θήσθων ἀνηργοῦθεν ἐν τῷ μεταξύ ἕκπτωται, ή ἐγγύησις αὐτὴν θὲ περιέρχεται καὶ αὐτοδικίας εἰς τὸν δῆμον, ὡς καὶ τὰ τυχὸν ἐκτελεσθέντα ἔργα.

Άρθρον 25.

Ἐάν οἱ ἀναδόχοι δὲν κατοικῶσιν ἐν Πάτραις, ὁρεῖσθαι νὰ διατηρῶσι διαρκῶς ἀντίκλητον τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, εἰς ὃν γίνεθει πάτερ ἐπιδότης δικαιοράχων οἱ οἰουμάτηστοι ἔγγράρχοις ἀφράντος τούς ἀναδόχους. Ἐάν δὲ δὲν θηλον διορίσει ποιοῦντος ἢ διορισθεῖσαν διαιρέμένην ἐν Πάτραις, τότε αἱ ἐπιδότης θὲ γίνωνται εἰς τὸν Γραμμάτειον τῶν ἐν Πάτραις Πρωτοδικῶν, θεωρούμενοι ἐκ τῶν προτέρων ἔγκυροι καὶ ἀπρόσθιητοι.

Άρθρον 26.

Πᾶσα διένεξης η διασωνία μεταξύ τοῦ δήμου καὶ τῶν ἀναδόχων, περὶ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν ἐρμηνείαν τῆς παρούσης συνδέσεως καὶ συγγραφῆς, καὶ ἐν δὲν ἔχει ἀντικείμενον δυνάμενον ἐκ τημηθῆ εἰς χρήματα, θὲ ὑποβάλλεται εἰς τὸ Δικαστήριον τὸν ἐν Ἀθηναῖς Ἑρεών, ὅπερ θέλει δικάζει δικαιτητικῶς καὶ τελεσθίκως, ἀποκλειομένης πάσης ζηλης προστυχῆς εἰς ἄλλους δικαιοδότες. Αἱ ὑποθέσεις αὐτοῦ θέλουσιν ἐπιδικάζεθαι κατὰ προτίμησιν πρὸ πάσης ζηλης. Καὶ τεῦτα ἐν ἀποτυγχάνει συμβιβαστικῆς λύτεως μετεξὺ τῶν ἀνδιαφερομένων μερῶν.

Άρθρον 27.

Ἐάν οἱ ἀναδόχοι δὲν ἔχουσι τοὺς ἐμπροθέμενους τὰς κατὰ τὸ ἀρθ. 5 ὑπὸ στοιχ. α καὶ β γραμμάτης η δὲν ἐκπληρώσωται τὰς διὰ τῆς παρούσης Συμβάσεως διαρρόους ὑποχρεώσεις, δύναται ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γ' πουργὸς νὰ κηρύξῃ στοὺς ἐκπτώτους τῶν δικαιοδότων, αὐτοῖς, τῶν γραμμῶν μετεξ τῷ ἔργοτημάτω, αὐτῶν πειριχρομένων εἰς τὸν δῆμον.

Άρθρον 28.

Ἡ Επιτροπεία ὑπόκειται εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις περὶ ἀστοχείας καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν σινηροδρόμων καὶ τροπομερῶν τὰς ἐν ἴσχυι ὑπαρχούσας η τὰς ἐν τῷ μέλλοντι ἐκδιθησούσας.

Κατ' ἔτος ὁρεῖται νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν Γ' πουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τὸν Δημαρχὸν τὸν ἰσολογισμὸν μετὰ λεπτομερῶν λήψησον τῶν ἀπαθερίστων ἐλέτρων καὶ τῶν διαπονῶν κατόπιν διεῖσδιστον.

Άρθρον 29.

Τὰ ἔργα θὲ παραλαμβάνονται μετὰ τὴν ἀποπεράτωσίν των ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς κατόπιν διεῖσδιστως ὑπὸ

Ἐπιτροπῆς ἐκ μηχανικῶν ὅτι οὐδὲν κωλύει ὅπως παραδοθῶσιν αἱ γραμματὶ εἰς κοινὴν χρήσιν.

Άρθρον 30.

Μετὰ παρέλευσιν τῆς πρώτης εἰκοσιπενταετίας δύναται κατὰ πέντε ημέραν ἐποχὴν νὰ ἐξαγοράσῃ ὁ δῆμος τὴν παραχώρησιν ὁλόκληρην, εἰδοποιούμενων τῶν ἀναδόχων ἐν ἔτος πρὸ τῆς ἐξαγορᾶς, ἵνα ἴγινηται κατὰ πεντετετάν. Πρὸς τοῦτο καὶ πρὸς κανονισμὸν τῆς τιμῆς τῆς ἐξαγορᾶς καταργήσονται τὰ ἐπίσημα καθηράδρια ἕσσοδα τὰ ἀποκατηθέντα ὑπὸ τῆς Επιτροπῆς, εἰς αὐτῶν ἀρχιερεῖται τὸ καθεδρῶν ἕσσοδον τῶν δύο ἀποχετεύσων ἑταῖν καὶ προσδιορίζεται τὸ καθεδρῶν μέσον ἕσσοδον τῶν ἄλλων 5 ἑταῖν, τὸ δέσιτον ἀποτελεῖται τὸ ἐπίσημον ποσὸν τὸ ὄφελονέμονον ὑπὸ τοῦ δήμου εἰς τὴν Ἐπιτροπήν αὐθικαστοῦ ἔτος μέχρι τῆς λήξεως τῆς διαφρεσίας τῆς παραχωρήσεως καὶ ὅπερ δὲν δύναται νὰ είναι κατώτερον τοῦ ποσοῦ τῶν καθηράδρων ἑπτάτερων τοῦ τελευταίου ἔτου. Πρὸς ἀποδέξιες δὲ τὴν πληρωμὴν ταύτης ὑλήγεται μέγιστης ὑπεργοράχειας προσταρτωμάτων καὶ τοῦ τροχαίου ὑλικοῦ. Δύναται ὅμως, ἐάν οἱ ἀναδόχοι προτίμησον ἀντὶ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης δόσεων, νὰ καταβάλῃ δῆμος οἱ ἀπὸ τὸ ἀντιτοιχοῦν ταύτην κερδαλίουν ἀνακερατωμένης ταύτης πρὸς 4 οἱοῦ δάλι τὸν ὑπολειπόμενον τῆς παραχωρήσεως χρόνον. Ἐν τῇ ἀνω τιμῇ τῆς ἐξαγορᾶς δὲν περιλαμβάνεται ἡ εξίσια τοῦ τροχαίου ὑλικοῦ, τὸ οποῖον δῆμος δικαιοῦται νὰ ἀγοράσῃ εἰτε ἐν δλφ., εἴτε ἐν μέρει, ἐπὶ τῇ δέσιται ἐκπινάκητες πραγματογνωμόνων, χωρὶς δύμων νὰ είναι εἰς τοῦτο ὑποχρεωσα.

Άρθρον 31. ἀπροτελεύτητος

Η παρούσα σύμβασις ὑποβιβληθεῖται εἰς τὴν Ἑγγριστήν της Βουλῆς, ὃς ψήφισθαι κατὰ τὴν πρεστάτων ἡ τὴν ἀπομένην Σύνοδον αὐτῆς ἄλλων, θεωρεῖται ἀκύρωτος καὶ μηδέποτε γενομένη, ἀμφότερος δὲ τὸ μέρη ἀπελλάζονται πάτερ πρὸς ἀλλήλους ὑποχρεώσεως καὶ τίλος ἡ κατάτεττεῖται ἐγγύησις ἐπιστρέφεται εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν.

Ἐν τῷ πρῶτοντος, γειολένον εἰς διπλοῦν, ἀλλεινὸν ἐν ἀντίγραφοι, ὃ κ. Δημαρχος Πατρέων καὶ ἑτερον ὁ Α. Βρετός Διευθύντης τοῦ ἐντεῦθεν ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν, παραστάτες ὡς πληροφόρους: ἀντιπρόσωπος τῶν ἀναδόχων, δυνάμεις τοῦ ὑπὸ ἀρθ. 14670 καὶ ἀπὸ 24 Ὁκτωβρίου π.ξ. πληρεξούσιου ἔγγραφου, συνταχθέντος ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Γ. Γ. Ἀρεντάκη.

Οι συμβεβλλόμενοι

· Ο Δημαρχος Πατρέων

Θ. Κανακάρης

· Η Ἐπιτροπὴ

Γ. Β. Ταρετίδης

Χαράλ. Τριάντες

Χ. Θ. Κροτικός

· Ο πληρεξούσιος τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν, συνταχθέντος ἐνώπιον τοῦ

Α. Βρετός.